

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΚΟΥΡΤΖΗ



ΤΟ
ΚΟΡΙΤΣΙ
ΜΕ ΤΟ
ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ



ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το κορίτσι με το σαλιγκάρι**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Πηνελόπη Κουρτζή
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Πηνελόπη Κουρτζή, 2021
© Εικόνων εξωφύλλου: Anna Mutwil/Arcangel, Elen Koss, Nika Lerman/Shutterstock
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2021

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2021

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3526-8
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3527-5

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 Publishers since 1979

Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΚΟΥΡΤΖΗ

ΤΟ
ΚΟΡΙΤΣΙ
ΜΕ ΤΟ
ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ



Στο κορίτσι με το σαλιγκάρι.
Στη Μαρία μου.
Στον Χάρι μου.
Στην πανδημία που με έκανε
να επανεκτιμήσω την ελευθερία της τέχνης.
Στην παραλία.
Στα ξέγνοιαστα καλοκαίρια μας.
Στις ελεύθερες καρδιές
που παραμένουν ελεύθερες επειδή ανήκουν.
Στις παραλίες σας.



Στο μυθιστόρημα αυτό, αρκετά πρόσωπα, καταστάσεις
και περιγραφές είναι προϊόν μυθοπλασίας.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΜΕΝΑ...

ΚΑΙ ΕΝΑ «ΣΕ ΕΙΔΑ»

«Σε είδα στις 16/9/2018. Συνταξιδεύαμε σε διπλανές θέσεις στο αεροπλάνο από Ηράκλειο Κρήτης προς Αθήνα στις 12 το βράδυ. Διάβαζες το βιβλίο “Φορμόλη” του Κωστάκη Ανάν και κρατούσες στο χέρι σου ένα μικρό, πληγωμένο σαλιγκάρι. Με γνώρισες και μιλήσαμε. Ήσουν όμορφη και θύμιζες γοητευτικούς χίπηδες άλλων εποχών. Μπήκες στο λεωφορείο από το αεροδρόμιο, δε γνωρίζω προς τα πού. Δε θυμάμαι το όνομά σου, έτρεξα πίσω από το λεωφορείο να σε προλάβω, όμως είχε ήδη ξεκινήσει. Αν το δεις, σε παρακαλώ, απάντησέ μου. Σε ψάχνω να σου πω πως σε έχω κάνει βιβλίο».

«Πηγή: https://www.athensvoice.gr/culture/book/595625_pinelopi-koyrtzi-grafo-giati-mono-etsi-eimai-pliris» Από συνέντευξη με την Κέλλυ Κρητικού

Αυτή είναι η γνωστή αγγελία «Σε είδα» που έβαλα και εγώ πέρσι τέτοια εποχή στην *Athens Voice*, με τη βοήθεια της φίλης μου Κέλλυς Κρητικού, σε μια προσπάθεια να βρω το κο-

ρίτσι με το σαλιγκάρι, που αποτέλεσε έμπνευση για να ξεκινήσει η συγγραφή αυτού του βιβλίου. Όλα έγιναν ακριβώς έτσι. Και μέχρι σήμερα που μιλάμε δεν έχω βρει το κορίτσι με το σαλιγκάρι.

Βρήκα όμως, όπως συχνά συμβαίνει στους συγγραφείς, την τελευταία εικόνα που χρειαζόμουν ώστε να υψάνω την ιστορία των χίπηδων σε αυτή τη μαγευτική παραλία, τα Μάταλα, που ομοιά της δεν υπάρχει στον κόσμο.

«Γιατί να πάει κανείς αλλού, αν μπορεί να πάει εκεί;» αναρωτιέται ο Χάρι, όπως θα δείτε στην αρχή της ιστορίας για αυτή την παραλία. Την πιο ξέγνοιαστη παραλία του κόσμου, όπου έγινε πράξη το καλοκαίρι της αγάπης. Κάπου εκεί, γύρω στο 1965, άρχισαν να αναρωτιούνται το ίδιο όλο και περισσότεροι νέοι, που έφταναν ο ένας μετά τον άλλο στα Μάταλα της Κρήτης. Οι χίπηδες, τα παιδιά των λουλουδιών, τα παιδιά της αγάπης. **Ένα ουτοπικό αύριο χρειαζόταν ένα ονειρικό σήμερα.** Και το βρήκαν εκεί, σε αυτή την παραλία, όπου το φεγγάρι δε συγκρίνεται με κανένα άλλο. Εκεί όπου οι Κρητικοί αγκάλιασαν αυτά τα παιδιά, τα γνώρισαν, έζησαν μαζί τους για χρόνια, έμπλεξαν τη μοίρα τους μαζί τους. Σε αυτή την παραλία όπου η Τζόνι Μίτσελ ερωτεύτηκε και έγραψε το διαχρονικό τραγούδι *Carey*, μιλώντας για τον αέρα που έρχεται από την Αφρική και φυσάει με έναν τρόπο που δεν μπορείς να τον ξεπεράσεις αν δεν τον ζήσεις. Για χρόνια ολόκληρα, η παραλία συνδέθηκε με τους χίπηδες, με την αθωότητα, την αγνότητα, την αγάπη, την ανεμελιά, την ελευθερία. Σε ένα μαγικό κομμάτι γης, που μέχρι και η δικτατορία δεν άγγιξε. Έρωτες γεννήθηκαν, ίντριγκες δημιουργήθηκαν και οι διάσημες σπηλιές όπου διέμεναν οι χίπηδες γέμισαν αναμνήσεις, που κάνουν τους ανθρώπους οι οποίοι πέρασαν από εκεί έστω και για

λίγο, όταν τις αντικρίζουν τώρα, να κλαίνε από νοσταλγία.

Ημερολόγιο με ημερολόγιο, διήγηση με διήγηση, φωτογραφία με φωτογραφία, γνώρισα και εγώ αυτό το μέρος που δεν είχα ξαναδεί ποτέ στη ζωή μου. Μάθαινα γι' αυτό για χρόνια ολόκληρα, στην αρχή από ενδιαφέρον και κατόπιν επειδή απλά δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς. Η παραλία με τράβηξε μέσα της, ο αέρας του Λιβυκού Πελάγους με σημάδεψε και ένα κομμάτι του μυαλού μου ήταν πάντα στα Μάταλα και στην Κρήτη. Σχεδόν έφτασα να βλέπω μπροστά μου τις ιστορίες τους, να περπατάω νοερά στην παραλία χειμώνα καλοκαίρι, να θέλω και εγώ για λίγο να ζήσω το όνειρο. Το παραμύθι. Ένα παραμύθι πιο αληθινό από ποτέ. Γιατί αυτό είναι τα Μάταλα, η παραλία και τα παιδιά των λουλουδιών. Ένα παραμύθι που συνέβη. Και συνεχίζει να συμβαίνει. Και εκείνο το βράδυ, στο αεροδρόμιο, όταν γνώρισα την πρωταγωνίστριά μου, όλα ήρθαν στη θέση τους και αληθινά γεγονότα μπλέχτηκαν με τη μυθοπλασία, γεννώντας το *Κορίτσι με το σαλιγκάρι* ή αλλιώς *Την Παραλία*, όπως επίσης έχω στο μυαλό μου αυτό το έργο.

Όλο αυτό το διάστημα τα Μάταλα ζωντάνευαν ακόμα περισσότερο για μένα. Μέχρι που φέτος, λίγους μήνες πριν βγει το βιβλίο, τα Μάταλα τα έζησα ακριβώς όπως ήταν τότε. Γνώρισα τους ανθρώπους εκεί, γίναμε οικογένεια, και για λίγες ημέρες αναβιώσαμε την παραλία της αγάπης, γυρίζοντας όλοι μαζί μια ταινία βασισμένη στο βιβλίο, που θα μας ταξιδέψει σε εκείνη την εποχή.

Είναι ίσως και η πρώτη φορά που εύχομαι όσο τίποτε άλλο να μπορούσα να σας πάρω από το χέρι και να σας οδηγήσω στις εικόνες του μυαλού μου, από τις πρόσφατες βραδιές μας εκεί. Ξημέρωμα, σε αυτό το σεληνιακό τοπίο, πάνω σε μια άμμο φιλόξενη όσο καμία, μπροστά σε έναν ορί-

ζοντα θάλασσας με ένα φεγγάρι να στέκει ολόγιομο και γιγάντιο μπροστά μας. Δίπλα σπηλιές στο ημίφως και κάπου στο βάθος κιθάρες. Το κύμα και νύχτες που δε θες να ξημερώσουν. Στην καρδιά μου, εκεί είναι παράδεισος. Στη λογική μου, οι χιλιάδες χίπηδες που τότε έζησαν εκεί είχαν δίκιο να καταφθάνουν από όλα τα μέρη του κόσμου. Ποιος άνθρωπος βρίσκει τον παράδεισο και δε μένει;

Τα κλειδιά του παραδείσου είναι πάντα εκεί. Σε όμορφα, φιλόξενα, αγαπημένα χέρια, που τα παραδίδουν σε όποιον θέλει να ζησει έστω και για λίγο το όνειρο.

Αν με εμπιστευέστε, και όταν διαβάσετε το βιβλίο, ζηστε το. Μία νύχτα. Χαρίστε στον εαυτό σας μία νύχτα σε εκείνη την παραλία. Όπου ζει το αιώνιο καλοκαίρι. Και νιώστε πώς είναι ο παράδεισος και γιατί ο Μπομπ Ντύλαν και τόσοι άλλοι μέτρησαν εκεί τα αστέρια και έγραψαν τραγούδια.

Και αν κάποια στιγμή, σε κάποια παρέα σας, σε κάποια συναναστροφή σας, οπουδήποτε βρεθείτε, συναντήσετε το κορίτσι με το σαλιγκάρι που σας περιέγραψα, σας παρακαλώ, πείτε της ότι την ψάχνω δύο χρόνια τώρα. Θέλω να της πω πως την έχω κάνει βιβλίο, ταινία και τραγούδι...

Καλή ανάγνωση και κρατήστε κάτι από εμένα και από τα παιδιά των λουλουδιών στην ιστορία αυτή:

«Η μεγαλύτερη ελευθερία μιας καρδιάς είναι να ανήκει κάπου».

«The girl with the snail»

Be gentle, be gentle, as you touch my veil,
Be gentle, be gentle, says the girl with the snail
She has layers of feelings,
She pushes you away, but wants you to stay,
She is afraid to fail,
But she will make it, the girl with the snail
Be brutal, be brutal, as you break my trail
Be brutal, be brutal to me
means the girl with the snail

«Το κορίτσι με το σαλιγκάρι»

Να είσαι τρυφερός, να είσαι τρυφερός
Όταν αγγίζεις το πέπλο μου
Να είσαι τρυφερός, λέει το κορίτσι με το σαλιγκάρι
Έχει στρώσεις από συναισθήματα
Σε διώχνει μακριά, αλλά θα ήθελε να μείνεις
Φοβάται να αποτύχει
Αλλά θα τα καταφέρει, το κορίτσι με το σαλιγκάρι
Να είσαι σκληρός, να είσαι σκληρός
Όταν σπας το μονοπάτι μου
Να είσαι σκληρός εννοεί το κορίτσι με το σαλιγκάρι



ΠΡΟΛΟΓΟΣ

*Μάταλα,
Ιούλιος 2020*

Κράτησε την αναπνοή της. Τη μικρή, κοφτή ανάσα που πρόλαβε να πάρει καθώς ο δημοσιογράφος εναπόθεσε στο χέρι της το μικρό αντικείμενο. Πόσο καιρό είχε να το δει; Πενήντα χρόνια;

Έκλεισε τα μάτια απομονώνοντας κάθε εξωτερικό ερέθισμα και εστίασε όλη της την ενέργεια στη χούφτα της. Η τραχιά επιφάνεια του αντικειμένου έξυσε την εξωτερική στοιβάδα του δέρματός της και άφησε όλες τις αναμνήσεις που ελλόχευαν από κάτω να αναδυθούν η μία μετά την άλλη. Το χάιδεψε. Έσκυψε χωρίς να βιάζεται προς τις κλειστές παλάμες της και άνοιξε ίσα ίσα μία χαραμάδα να χωρέσει το βλέμμα της μέσα. Και τότε ήρθε ο πρώτος λυγμός. Αναπαυμένο στο χέρι της, τελευταία φορά το είχε αγγίξει εκείνη τη νύχτα πριν από πενήντα χρόνια, υπήρχε το μικρό κοχύλι, ίδιο, σαν να μην πέρασε ούτε λεπτό. Προσπάθησε να το ανοίξει απαλά, φοβόταν μη διαλυθεί μέσα στα δάχτυλά της. Τα δάκρυά της πότισαν το κέλυφός του όπως το λεμόνι μία αχιβάδα για να ακινητοποιήσει το περιεχόμενό της ώστε να το γευτεί κάποιος. Όμως τα δικά της δάκρυα έκαναν το αντί-

θετο. Το ζωντάνεψαν. Χώρισε διάπλατα τα δύο κελύφη και κοίταξε. Άθικτο και εκείνο από τον χρόνο, το καβούκι από το μικρό της σαλιγκάρι, με ό,τι είχε απομείνει μέσα του, της χαμογέλασε ρίχνοντας μοβ ανταύγειες στα μάτια της. Αναφιλητά. Ο θησαυρός της. Τώρα πια το γνώριζε μετά από μια ολόκληρη ζωή. Ό,τι είχε και δεν είχε, ό,τι υπήρξε και ό,τι είχε γίνει, ό,τι είχε ονειρευτεί και ό,τι σηματοδότησε τη ζωή της, το πιο αγαπημένο και μοιραίο σύμβολο της νιότης της, ήταν αυτό. Αυτό που νόμιζε οριστικά χαμένο και ξαναήρθε στα χέρια της μετά από μισό αιώνα.

Άρα ήταν αλήθεια. Άρα είχαν συμβεί όλα. Άρα ο νεαρός που καθόταν απέναντί της και την κοιτούσε ρουφώντας με τη δημοσιογραφική του περιέργεια κάθε έκφραση του προσώπου της γνώριζε. Δεν έλεγε ψέματα.

«Πίστευα πως λέγατε ψέματα...» του είπε πνίγοντας τους λυγμούς της. «Μέχρι να σας συναντήσω είχα την ελπίδα πως λέγατε ψέματα... και ταυτόχρονα την αγωνία πως λέγατε αλήθεια...»

«Ποτέ δε θα έλεγα ψέματα. Έχω περάσει χρόνια ασχολούμενος με την ιστορία σας. Έχω ξεθάψει μυστικά και γεγονότα που ποτέ δε φανταζόσασταν πως θα έβλεπαν το φως ξανά. Σχεδόν έχω ζήσει βήμα προς βήμα όλη σας τη ζωή εδώ...»

«Γιατί;» ψέλλισε.

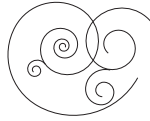
«Γιατί μπροστά σε τέτοια ιστορία κανένας δημοσιογράφος δε θα σταματούσε... και μετά... όταν κατάλαβα πως ο δολοφόνος δε φανερώθηκε ποτέ, αποφάσισα να ανακαλύψω ό,τι μπορούσα παραπάνω...» της είπε με ειλικρίνεια.

«Αυτό», του είπε και έδειξε το αντικείμενο που κρατούσε, «το είχε εκείνος;» τον ρώτησε με την καρδιά της να ακούγεται μέχρι απέναντι, στην όμορφη παραλία των Ματάλων που υποδεχόταν ένα ειρηνικό ηλιοβασίλεμα.

«Ναι», της απάντησε απλά.

«Και γνωρίζεις εσύ ποιος ήταν ο δολοφόνος;» ρώτησε με την καρδιά της να σταματάει, γιατί ήξερε πως πενήντα χρόνια μετά θα έπαιρνε την απάντηση που γύρευε μια ολόκληρη ζωή.

«Ναι», ξαναείπε εκείνος και έβγαλε το δημοσιογραφικό κασετοφωνάκι του.



ΧΑΡΙ

*Κορνουάλη, Βρετανία,
Απρίλιος 2020*

Τα απογεύματα στις ακτές της Κορνουάλης την άνοιξη δε μοιάζουν με άλλα στον κόσμο. Είναι ήσυχα, μεγάλα σε διάρκεια και όλες οι εποχές του έτους εναλλάσσονται η μία μετά την άλλη. Από άκρη σε άκρη στις αμμουδιές και στους βράχους που αγκαλιάζονται με την ανυπόμονη θάλασσα, γλάροι και άλλα ψαροπούλια κρώζουν πετώντας χαμηλά και τα σύννεφα κρύβουν εκπλήξεις που ούτε καν οι μετεωρολόγοι δεν μπορούν να προβλέψουν. Στην Κορνουάλη δε γνωρίζεις, μέχρι να έρθει η ώρα, αν ένα σύννεφο θα φύγει αποκαλύπτοντας έναν ολόγλυκο ήλιο ή θα δώσει τη θέση του σε μια ολιγόλεπτη μπόρα. Παρ' όλα αυτά, τα ανοιξιάτικα απογεύματα στην Κορνουάλη δεν μπορούν να συγκριθούν στη μελαγχολία και τη ρομαντικότητά τους παρά με ελάχιστα στον κόσμο. Ή ίσως και με κανένα.

«Τα απογεύματα στην Κορνουάλη δε συγκρίνονται με άλλα πουθενά στον κόσμο...» έγραφε το πρώτο φύλλο της

τοπικής εφημερίδας κάτω από τη διαφήμιση της νέας πανσιόν που θα άνοιγε εκείνο το Σαββατοκυριακό και θα λειτουργούσε ολόκληρο το καλοκαίρι αριστερά ακριβώς από το σπίτι του Χάρι.

«Ναι... δε συγκρίνονται...» μουρμούρισε. «Εκτός...» ο νους του έτρεξε σε κάποια άλλα ηλιοβασιλέματα και δειλινά πολλά χρόνια πίσω. «Εκτός και αν έχεις βρεθεί εκεί...» συμπλήρωσε η καρδιά του, που από τη μέρα που έλαβε εκείνο το γράμμα πριν από τρεις εβδομάδες δεν μπορούσε να βρει τον κανονικό της χτύπο ούτε για ένα λεπτό. Ένα απλό γράμμα, με το ταχυδρομείο είχε φτάσει, μάλιστα του το παρέδωσε ο πάστορας που ήρθε να τον ενημερώσει πως θα παρευρισκόταν στα εγκαίνια της πανσιόν και περίμενε ανυπόμονα να δει τον Χάρι να το ανοίγει, μα εκείνος δεν του έκανε το χατίρι. Ένα λιτό και λακωνικό γράμμα από την Κρήτη, από πρόσωπο πολύ αγαπημένο και ξεχασμένο στο παρελθόν.

«Πέθανε. Πάνε τρεις μέρες. Είσαι ελεύθερος πια. Είμαστε ελεύθεροι πια. Την αγάπη μου. Και όλη μου τη σκέψη. Και την αγάπη της Καλάμιτι. Σου τη στέλνει μέσα από τον αέρα της φλογέρας της για να φτάσει στις ακτές σου. Αλήθεια, πώς είναι οι ακτές της Κορνουάλης την άνοιξη;» έγραφε, δεν είχε καν υπογραφή.

«Οι ακτές της Κορνουάλης την άνοιξη δε μοιάζουν με άλλες στον κόσμο, εκτός αν έχεις βρεθεί εκεί...» μονολόγησε με νοσταλγία ο Χάρι και σηκώθηκε να σερβίρει το απογευματινό του τσάι. Πήρε την κούπα του και τα γυαλιά για την εφημερίδα του, παρόλο που ήξερε πως εδώ και τρεις εβδομάδες δεν είχε διάθεση να διαβάσει, και κάθισε στη μεγάλη, αφράτη πολυθρόνα στο αίθριο της βεράντας του σπιτιού του, που έβλεπε κατευθείαν μπροστά στην ακτή. Εκεί όπου σε λίγο καιρό θα τοποθετούσαν για ένα ακόμα καλοκαίρι, όπως

τα τελευταία δέκα που ζούσε σε αυτά τα μέρη, τις πλαστικές ξαπλώστρες με τις πορτοκαλί ομπρέλες που θα ζωντάνευαν την παραλία και θα θρόιζαν ασταμάτητα μέχρι να έρθει η ώρα να τις μαζέψουν το φθινόπωρο. Στην ακτή στην οποία αυτή τη στιγμή ετοιμαζόταν να ξεσπάσει μπόρα, τα πουλιά σχημάτιζαν σμήνος κάνοντάς την να φαίνεται γκρι στον ορίζοντα, όμως σε λίγες εβδομάδες θα γινόταν πολύχρωμη από τα ρούχα των λουόμενων που θα στρατοπέδευαν όλη τη μέρα. Της Λόρι και του Γιανκ, του ζευγαριού από το Μόναχο που ερχόταν παραδοσιακά στο σπίτι δεξιά από το δικό του κάθε καλοκαίρι, της Σάρα και των τριδύμων αδελφών της που τα φιλοξενούσε η γιαγιά τους η κυρία Σμιθ από την ώρα που τελείωναν το σχολείο μέχρι μία μέρα ακριβώς πριν ξαναρχίσει. Των Τζόνσον που είχαν έρθει από την Αμερική, και συγκεκριμένα από το Κολοράντο, μια χρονιά φιλοξενούμενοι και από τότε με κεκτημένη ταχύτητα έφταναν με τις βελίτσες τους κάθε Ιούνιο. Του «Μπέμπι», του διάσημου αλλά παλαιμάχου αρσιβαρίστα που τώρα, στη δύση της ζωής του, ερχόταν για τα μπάνια και τα αρθρική του κάθε καλοκαίρι και πιθανώς μέχρι να μην μπορούσε πια να κουνηθεί.

Η ακτή, που αυτός τη ζούσε όλο τον χειμώνα και η οποία άντεχε τη μοναξιά του, στέναζε κάτω από το βάρος όλων αυτών των προσδοκιών για διασκέδαση που φιλοξενούσε τις καλοκαιρινές μέρες. Τους ήξερε απ' έξω και ανακατωτά όλους τους σταθερούς παραθεριστές ο Χάρι. Δέκα χρόνια τώρα τους υποδεχόταν και τους αποχαιρετούσε. Και παρόλο που είχε πάρει σύνταξη από το νοσοκομείο όπου δούλευε εδώ και πέντε χρόνια, για κάποιον λόγο που δεν καταλάβαινε ήταν γνωστός ως ο γιατρός των επειγόντων του θερέτρου. Και έτσι στις περισσότερες οικογένειες από αυτές είχε κάνει ράμματα, είχε θερμομετρήσει άτομα και είχε βγά-

λει αμέτρητα αγκάθια όλα αυτά τα χρόνια, κατά τη διάρκεια δροσερών καλοκαιρινών βραδιών. Και πάντα μα πάντα τους κοιτούσε με μία και μόνη απορία στο μυαλό του: *Αφού μπορούν να πάνε στην ωραιότερη παραλία του κόσμου... εκεί... γιατί επιλέγουν να έρθουν εδώ;*

«Μα γιατί οι ακτές της Κορνουάλης δε μοιάζουν με άλλες στον κόσμο», γέλασε σιγανά επαναλαμβάνοντας τη λεζάντα της εφημερίδας. «Εκτός... εκτός αν έχεις βρεθεί εκεί...» συμπλήρωσε η καρδιά του και ένωσε ένα κάψιμο να του πληγώνει βαθιά τον λαιμό.

Έτεινε το χέρι του και έπιασε το κουμπί του στερεοφωνικού που ήταν ακριβώς δίπλα. Του είχε κατεβάσει η κόρη του την τελευταία φορά που τον είχε επισκεφθεί από την Ελλάδα στο κινητό την εφαρμογή spotify, του είχε φτιάξει και μία playlist με τα τραγούδια που ήθελε να ακούει, μα εκείνος παρέμενε πεισματικά χρήστης του cd. Ούτως ή άλλως δεν το άλλαζε και ποτέ.

*«The wind is in from Africa, last night I couldn't sleep...»**

Η Τζόνι Μίτσελ τραγουδούσε για αυτόν τον άνεμο, αυτόν τον λίβα που ο Χάρι τον είχε νιώσει και τον είχε σημάδεψει. Έκλεισε τα μάτια και ήρθε στο μυαλό του η αίσθηση που είχε ο αέρας εκεί. Ο αέρας που ερχόταν από την Αφρική και που ναι, δεν είχε όμοιό του στην πλάση όλη όπως έφτανε σε εκείνη την παραλία... και κάπου εκεί η ανάμνηση έγινε μαχαίρι και τον έσφαξε.

* Ο άνεμος έρχεται από την Αφρική, χθες το βράδυ δεν μπορούσα να κοιμηθώ.

*«Come on, Harry, get out your cane, I'll put on my finest silver
We'll go to the Mermaid Café have fun tonight...»**

Άκουσε εκείνη να του τραγουδάει στη φαντασία του, παραφράζοντας το όνομά του στο τραγούδι *Carey* της Μίτσελ, και η φωνή της έσβησε κάθε υπόλειμμα ψυχραιμίας που του είχε μείνει.

Άφησε την κούπα του τσαγιού στο γείσο της βεράντας, γιατί αν την κρατούσε λίγο ακόμα, θα του έπεφτε από τα χέρια από το τρέμουλο. Μία σταγόνα βροχής, η πρώτη από αυτές που θα έπεφταν στις ακτές της Κορνουάλης εκείνο το απόγευμα, στόχευσε το φλιτζάνι και σχημάτισε μια μικρή δίνη. Ανασηκώθηκε στην πολυθρόνα του.

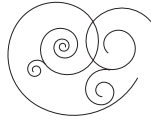
*«The night is a starry dome and they're playing that
scratchy rock and roll
Beneath the Matala moon».***

Στα Μάταλα. Θα πήγαινε. Σήκωσε το τηλέφωνο. Πληκτρολόγησε έναν αριθμό. Θα πήγαινε. Στην επέτειο των πενήντα χρόνων.

Δεν άντεχε άλλο.

* Έλα, Χάρι, βγες από τη σπηλιά σου, θα βάλω λίγο ασήμι, θα πάμε στο Μερμέιντ Καφέ και θα περάσουμε καλά.

** Η νύχτα είναι έναστρος θόλος και παίζουν αυτό το ροκ εν ρολ υπό το φως του φεγγαριού των Ματάλων.



ΥΠΑΤΙΑ

Αθήνα,
Απρίλιος 2020

Είχε καιρό τώρα που δεν άντεχε άλλο. «Άλλη μία μέρα...» έλεγε στον εαυτό της. «Άλλη μία νύχτα». Και έτσι κατάφερε και πέρασαν πολλές. Μα πλέον δεν άντεχε άλλο. Είχε δεχτεί αυτό το τηλεφώνημα όχι ως αφορμή, όσο και αν προσπαθούσε να φανεί έτσι. Το είχε δεχτεί ως λύτρωση. Δεν είχε απαντήσει στην ερώτηση που της έκανε, αλλά δε χρειαζόταν κιόλας. Ο συνομιλητής της στην άλλη γραμμή είχε τη σιγουριά που έχει ένας γιατρός όταν σου μετράει την πίεση ενώ σε έχει δει κατακόκκινο και έχει πιάσει τους αυξημένους παλμούς σου.

«Πιστεύω πως είναι ώρα να έρθετε», της είπε ο δημοσιογράφος και εκείνη σκέφτηκε να του προτείνει να αλλάξει επάγγελμα, μέντιουμ θα του ταίριαζε καλύτερα. «Έχω κάτι που σας ενδιαφέρει», συνέχισε.

«Τι μπορεί να έχετε που με ενδιαφέρει;» ρώτησε με αυθάδεια. Ό,τι την ενδιέφερε γνώριζε πως ήταν πολύ μακριά. Εκτός από την κόρη της, γιατί ναι μεν ήταν αυτό που την ενδιέφερε πιο πολύ από οτιδήποτε στον κόσμο, αλλά αυτή βρισκόταν σε ένα διαμέρισμα ακριβώς από κάτω της με θέα τον Αργοσαρωνικό.

«Μία απάντηση».

«Pardon;» του αντιγύρισε ευγενικά μεν, ειρωνικά δε.

«Φέτος συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από τη μέρα που έκλεισαν οριστικά οι σπηλιές των Ματάλων», συνέχισε εκείνος σαν να μην την άκουσε καθόλου.

«Το γνωρίζω πολύ καλά, νεαρέ μου», τον διέκοψε.

«Θα γίνουν μεγάλες εκδηλώσεις ξέρετε. Στα πλαίσια αυτών των εκδηλώσεων θα ήθελα από εσάς μία αποκλειστική φωτογράφιση και μία συνέντευξη. Εκεί. Στην παραλία της αγάπης, πλάι στα παιδιά των λουλουδιών. Έχω κάνει μεγάλη έρευνα γύρω από το πρόσωπό σας και την ιστορία σας. Ομολογώ πως όταν ξεκίνησα αυτό το αφιέρωμα στα Μάταλα, ούτε στην πιο τρελή μου φαντασία δεν ονειρεύτηκα πως θα έπεφτα πάνω σε ένα τέτοιο γεγονός και μια ιστορία που έκρυβε τόσα μυστικά... Και οφείλω να σας πω πως είχατε δίκιο από την αρχή...»

«Τι εννοείτε, αγαπητέ μου;» τον ρώτησε και η καρδιά της είχε ήδη αρχίσει να χτυπάει δαιμονισμένα.

«Είχατε δίκιο. Όλα έγιναν όπως τα θυμάστε».

Η Υπατία ανέπνεε βαριά, αλλά εκείνος κατάλαβε πως πια δεν είχε λέξεις για να τον διακόψει και έτσι ολοκλήρωσε τη φράση του. Άλλωστε την είχε προετοιμάσει καιρό.

«Αν, λέω πάντα αν, αποφασίσετε να έρθετε να με συναντήσετε στα Μάταλα, αν αποφασίσετε να μου παραχωρήσετε αυτή τη συνέντευξη και μου διηγηθείτε την ιστορία σας, εγώ θα σας δώσω αυτό που ψάχνετε πενήντα χρόνια τώρα... μαζί και την απάντηση, όπως σας είπα πριν. Ποιος ήταν ο δολοφόνος», είπε και πήρε βαθιά ανάσα.

Η Υπατία δε μίλησε. Ο ρόγχος που βγήκε από τον λαιμό της ήταν αρκετός για απάντηση.

«Λοιπόν;» ρώτησε εκείνος ανυπόμονα.

«The wind is in from Africa, last night I couldn't sleep...»

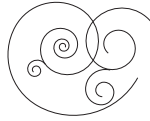
Ο αέρας από την Αφρική μόλις είχε φυσήξει, εκείνος ο σαρδόνιος του Λιβυκού Πελάγους που δε θα της επέτρεπε ξανά να κοιμηθεί...

«Λοιπόν;» ξαναρώτησε εκείνος.

«The night is a starry dome and they're playing that scratchy rock and roll beneath the Matala moon».

Στα Μάταλα. Θα πήγαινε. Στην επέτειο των πενήντα χρόνων. Έπρεπε να μάθει.

Δεν άντεχε άλλο.



1

*Make love not war, this what Hippies are looking for.**

Ελλάδα 1969

Το κορίτσι με το σαλιγκάρι προσγειώθηκε στο αεροδρόμιο του Ελληνικού από το Λονδίνο στις 26 Μαρτίου του 1969. Έφτασε κρατώντας στη χούφτα της ένα μικρό, πληγωμένο σαλιγκάρι, ίσα που μπορούσε να το διακρίνει κάποιος όπως εκείνο αναπαυόταν στη λευκή της παλάμη, που το προστάτευε από τον κόσμο. Το κορίτσι, έχοντας πάντα την προσοχή της στραμμένη στο ετοιμοθάνατο σαλιγκάρι με το σπασμένο κέλυφος, στάθηκε στην ουρά, πέρασε τον έλεγχο –*Αυτό; Δεν είναι κάτι, ένα μικρό σαλιγκάρι*, είπε όταν τη ρώτησαν παραξευμεμένοι οι υπάλληλοι που ήταν επιφορτισμένοι με τον έλεγχο στο τελωνείο, *Μα τον Θεό, πρώτη φορά το βλέπουμε αυτό*, της αποκριθήκαν, αλλά ευτυχώς φυσικά δεν το φορολόγησαν, πώς να φορολογήσουν ένα μικρό σαλιγκάρι με σπασμένο καβούκι άλλωστε– και κατόπιν, αφού μάζεψε τα υπόλοιπα υπάρχοντά της

* Κάνε έρωτα και όχι πόλεμο, αυτό ψάχνουν οι χίπηδες.

τα οποία είχαν βγάλει οι υπάλληλοι από την τσάντα της, κατευθύνθηκε προς τον μάντα παραλαβής των αποσκευών.

Είχε βρει το σαλιγκάρι στην άκρη του δρόμου, έξω από το αεροδρόμιο του Χίθροου, ίσα που διακρινόταν και έτσι παραλίγο να το περάσει για σκουπίδι, ακριβώς εκεί που την άφησε το μαύρο μεγάλο ταξί για να πάρει το αεροπλάνο για την Ελλάδα, και συγκεκριμένα για την Αθήνα, παρόλο που ήταν κάτι που δε συνήθιζε τέτοια εποχή. Πήδηξε με προσοχή πάνω από το μικρό ρυάκι που είχε σχηματίσει η λονδρέζικη βροχή ανάμεσα στον δρόμο και στο πεζοδρόμιο ώστε να μη βρέξει τις καινούργιες της μπότες και με το που ισορρόπησε στις πλάκες, το πρόσεξε εκεί πεταμένο, παρασυρμένο από το νερό δίπλα στον κορμό ενός δέντρου με ελάχιστα φύλλα.

«Miss! Don't forget your backpack!»* της θύμισε ο Ινδός ταξιτζής βγάζοντας το σακίδιό της από το πορτμπαγκάζ και βλέποντάς την σκυμμένη με τα χέρια βουτηγμένα στις λάσπες δίπλα στον ασθενικό κορμό του δέντρου. «Have a nice trip!»** πρόσθεσε και της κούνησε το χέρι.

Το κορίτσι στράφηκε, του χαμογέλασε και άπλωσε το δεξί της χέρι για να πάρει το σακίδιο. Το πέρασε στον ώμο της και έστρεψε ξανά την προσοχή της στο μικρό σαλιγκάρι που κρατούσε στην αριστερή της χούφτα και που έμοιαζε ακίνητο.

Δεν το άφησε λεπτό από το χέρι της. Ούτε καν για να φάει το αγαπημένο της σάντουιτς από μια γνωστή καφετέρια στο αεροδρόμιο, ούτε και όταν ψώνισε στα αφορολόγητα δώρα για τους δικούς της. Αντιθέτως, όλη την ώρα η προσοχή της

* Δεσποινίς, μην ξεχάσετε το σακίδιό σας!

** Να έχετε ένα όμορφο ταξίδι!

παρέμενε στραμμένη στο σαλιγκάρι και στην προσπάθειά της να καταλάβει αν ζούσε. Και όταν είδε την ανεπαίσθητη κίνηση κάτω από το σκληρό, μισοσπασμένο κέλυφος, μόνο που δεν πήδηξε από τη χαρά της.

Συνέχισε να το κρατάει σφιχτά, ζεστά, γιατί έτσι φανταζόταν πως θα ήθελε εκείνο το μικρό πλάσμα, πάνω από τα σύννεφα, πάνω από τη θάλασσα, πάνω από τα κενά αέρος στη Μακεδονία, και προσγειώθηκε μαζί του σε μια ηλιόλουστη Αθήνα, η οποία φάνηκε να τους περιμένει και τους δύο χαμογελαστή.

Κανείς δεν την περίμενε και κανείς δεν ήξερε πως είχε έρθει. Δεν το είχε σχεδιάσει καν στο μυαλό της, μια παρόρμηση και μια φυγή ήταν και έτσι μπόρεσε πριν από όλα να εστιάσει στο να βρει ένα φαρμακείο, μήπως είχαν εκείνοι ιδέα τι μπορούσε να κάνει κάποιος για να σώσει ένα ετοιμοθάνατο μικρό σαλιγκάρι με σπασμένο κέλυφος.

Ξεκίνησε λοιπόν να περπατάει στο αεροδρόμιο, με το χέρι πάντα τεντωμένο μπροστά, κρατώντας το σαλιγκάρι μέχρι που έπεσαν πάνω της κάποιοι οδηγοί ταξί να της προσφέρουν κούρσα.

«Miss! Taxi? Downtown?»* ακούστηκαν δυο τρεις με προφορά που της προκάλεσε γέλιο.

«Ελληνίδα είμαι!» χαμογέλασε σε αυτόν που στεκόταν πιο κοντά και εκείνος την κοίταξε παραξενεμένος.

«Συγγνώμη, δεσποινίς, σας μέρδεψα με χίπισσα...» πήγε να απολογηθεί και το κορίτσι του χαμογέλασε και τον προσπέρασε.

Ναι, λογικό ήταν, καθόλου δεν την παραξένεψε. Δεν ήταν η πρώτη φορά που το άκουγε, κάθε φορά που πατούσε το

* Δεσποινίς! Ταξί; Για το κέντρο;

πόδι της στην Ελλάδα όλοι χίπισσα τη φώναζαν. Έφταιγαν τα μακριά, ολόσια ξανθά μαλλιά της με τις πυκνές αφέλειες; Έφταιγαν τα ρούχα της που φιλοξενούσαν όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου, όπως ήταν η μόδα στο Λονδίνο; Έφταιγε το τάλαιπωρημένο, ξεφτισμένο σακίδιό της που δεν αποχωριζόταν όσα χρόνια και αν είχαν περάσει, αφού ήταν δώρο των γονιών της όταν έφυγε την πρώτη χρονιά για σπουδές; Ή έφταιγαν τα άμπολλα περιδέραια, «χαϊμαλιά» τα έλεγε ο πατέρας της, που στόλιζαν τον λαιμό της σε σειρές καθώς και τους καρπούς των χεριών της;

«Ξέρετε πού θα βρω εδώ κοντά φαρμακείο;» ρώτησε τον οδηγό ταξί που στεκόταν μπροστά της χαμογελαστός.

«Miss, you need a pharmacy store? There is one right at the exit of the airport!»* άκουσε μια αντρική γοητευτική φωνή και γύρισε απότομα να κοιτάξει.

Ένας καστανόξανθος νεαρός, ψηλός, πολύ ψηλότερος από εκείνη και ντυμένος με πολύχρωμα ρούχα, στεκόταν απέναντί της χαμογελώντας εγκάρδια, αφήνοντας να φανεί μια σειρά από κάτασπρα, ολόσια δόντια. Τον κοίταξε και δεν μπόρεσε να συγκρατήσει και εκείνη το χαμόγελό της, αντίδραση ακούσια στο πηγαίο γέλιο του. Ο νεαρός, Άγγλος της φάνηκε, ήταν πολύ αδύνατος, με τούφες που πετούσαν αχτένιστες, πιθανώς από μέρες, και μάζευαν τις αχτίδες του ήλιου όπως αυτές τρύπωναν μέσα από τα χαμηλωμένα στόρια των παραθύρων του αεροδρομίου. Τα μάτια του ήταν απροσδιορίστου χρώματος, καστανά; Σκούρα πράσινα; Δεν μπορούσε ακριβώς να καταλάβει και τα χέρια του ήταν όπως και τα δικά της, γεμάτα βραχιόλια πάνινα.

* Δεσποινίς, χρειάζεστε φαρμακείο; Υπάρχει ένα δεξιά ακριβώς από την έξοδο του αεροδρομίου.

Το γυμνό στέρνο του, που διακρινόταν μέσα από το ανοιχτό, πολύχρωμο πουκάμισο, ήταν μαυρισμένο, με ξανθές μικρές τρίχες που παρέπεμπαν πιο πολύ σε έφηβο παρά σε άντρα. Ήταν ό,τι πιο ελκυστικό είχε δει.

Το κορίτσι με το σαλιγκάρι του χαμογέλασε και επέλεξε να τον πλησιάσει διαλέγοντάς τον από τους οδηγούς ταξι που την είχαν διεκδικήσει.

«Thank you... can I reach it by feet?»* τον ρώτησε.

«Ε, μα βέβαια!» άλλαξε ο νεαρός γλώσσα και της απάντησε στα ελληνικά. Η προφορά του ήταν άψογη.

«Έλληνας;» τον ρώτησε το κορίτσι με το σαλιγκάρι.

«Κατά το ήμισυ», της απάντησε αλλάζοντας στάση, πατώντας στο δεξί του πόδι και αφήνοντας κάτω το ομολογούμενος θεόρατο σακιδίο του. Το κορίτσι πρόσεξε μια μεγάλη θήκη δεμένη πίσω από την πλάτη του σακιδίου του από φθαρμένο κόκκινο δέρμα. Κιθάρα. «Μαμά Αγγλίδα, μπαμπάς Έλληνας. Άρα μισός μισός. Χάρης ή Χάρι καλύτερα. Είμαι υβρίδιο!» αστειεύτηκε εκείνος.

«Πώς καταλάβατε ότι είμαι Ελληνίδα;» τον ρώτησε με περιέργεια.

Εκείνος έδειξε το διαβατήριό της, που το κρατούσε ακόμα στο ελεύθερο χέρι της και ήταν στραμμένο προς τα πάνω. Το κορίτσι με το σαλιγκάρι γέλασε ντροπαλά. «Σωστά», είπε.

Ο νεαρός πήρε το διαβατήριο από το χέρι της και το περιεργάστηκε.

«Υπατία... τι σπάνιο όνομα...»

«Ευχαριστώ...» μουρμούρισε εκείνη.

«Και σε φωνάζουν έτσι; Εννοώ δηλαδή ολόκληρο;» γέλασε εκείνος απορημένος.

* Ευχαριστώ. Μπορώ να πάω με τα πόδια;

«Ε... ναι... δηλαδή στο Λονδίνο όπου ζω δυσκολεύονται λίγο, αλλά τι να κάνουμε, αυτό είναι το όνομά μου και το αγαπώ», απάντησε το κορίτσι με το σαλιγκάρι κοκκινίζοντας αμυδρά.

«Λοιπόν, εγώ θα σε φωνάζω Πάτυ», δήλωσε ο νεαρός.

Το κορίτσι του χαμογέλασε εύθυμα και πήρε το διαβατήριό της.

«Εδώ είναι το φαρμακείο. Ελπίζω να βρεις αυτό που χρειάζεσαι για το μικρό σαλιγκάρι σου. Αν και πιστεύω πως θα σε κοιτάνε σαν εξωγήινη. Δεν ξέρω αν κάποιος ποτέ τούς έχει ζητήσει βοήθεια για σαλιγκάρι», της είπε ο Χάρι και την ακούμπησε μαλακά στον ώμο γελώντας σαν έφτασαν έξω από το φαρμακείο, στο οποίο την είχε συνοδεύσει.

«Σε ευχαριστώ πολύ», του απάντησε η Υπατία ανταποδίδοντας το χαμόγελο. Τον κοίταξε λίγο σαστισμένη βλέποντάς τον να βάζει καλύτερα το σακίδιό του στον ώμο, έτοιμος να φύγει και αναρωτήθηκε αν αυτό ήταν και δε θα τον ξανάβλεπε. Γιατί; Δεν ήξερε να πει γιατί ένιωσε έτσι, όμως δεν ήθελε να φύγει, ίσως το χαμόγελό του να την κέρδισε, ίσως η ευγένειά του, ίσως το ότι της άλλαξε το όνομα με μια αυτοπεποίθηση που δεν είχε ξανασυναντήσει... Ίσως που ενδιαφέρθηκε για το σαλιγκάρι της και άκουσε προσεκτικά την ιστορία της ενώ οι άλλοι στο αεροδρόμιο την κοιτούσαν σαν να είναι τρελή. Ή ίσως επειδή η χροιά της φωνής του ήταν κάτι που απολάμβανε να ακούει;

«Πού μένεις στην Αθήνα;» τόλμησε να του πιάσει κουβέντα. Το σαλιγκάρι σάλεψε στη χούφτα της και εκείνη του έριξε μια κλεφτή ματιά.

«Στο Ψυχικό. Δηλαδή εκεί είναι το πατρικό μου, εγώ δε μένω εκεί», της απάντησε και φάνηκε να χάρηκε που του έπιασε κουβέντα.

«Α, μένεις μόνος σου;» ρώτησε ξανά εκείνη.

«Ε, όχι ακριβώς. Μένω με την ευρύτερη, πώς να το πω, τη νέα μου οικογένεια», της αποκρίθηκε.

«Δηλαδή;» χαμογέλασε εκείνη. Ένωσε σαν να την κορόιδευε. Ή να απέφυγε την απάντηση. Ξάφνου αισθάνθηκε άσχημα. «Τέλος πάντων... δε θέλω να γίνομαι αδιάκριτη. Χάρι, σε ευχαριστώ πολύ για την παρέα που μου κράτησες! Εύχομαι να περάσεις υπέροχα!» του είπε βιαστικά.

«Δεν πρόλαβα καν να σου πω πού μένω!» της απάντησε εκείνος έκπληκτος.

«Συγγνώμη, νόμιζα πως το απέφυγες...» απολογήθηκε εκείνη.

«Κάθε άλλο!» αντέδρασε ο Χάρι. «Το αντίθετο! Μόλις ετοιμαζόμουν να σε καλέσω αν θέλεις να έρθεις εκδρομή εκεί που μένω, να γνωρίσεις τους δικούς μου!»

Το κορίτσι τον κοίταξε περιμένοντας με απορία. «Τους δικούς σου;» ρώτησε.

«Ναι. Τους συντρόφους μου. Ξέρεις. Μα καλά δεν κατάλαβες;»

«Τι να καταλάβω;» του απάντησε με ερώτηση.

Ο Χάρι ένωσε τα χέρια του στο μέρος της καρδιάς και κατόπιν σιγά τέντωσε το ένα χέρι του, το έφερε μπροστά στα μάτια του και έκανε το σχήμα της νίκης.

«Make love not war»,* της είπε σοβαρά. Και μόλις την είδε να τον κοιτάζει ακόμη απορημένη συνέχισε ξεφυσώντας. «Χίπης, Πάτυ! Χίπης είμαι! Frankly, my dear, are you sure you live in our planet?»** γέλασε δυνατά.

«Α, βέβαια, ναι. Τώρα που το λες έπρεπε να το είχα κατα-

* Κάνε έρωτα, όχι πόλεμο.

** Ειλικρινά, καλή μου, είσαι σίγουρη πως ζεις στον πλανήτη μας;

λάβει...» είπε μόνο και μόνο γιατί δε βρήκε κάτι άλλο να πει.

«Και εγώ που νόμιζα πως και εσύ είσαι χίπισσα!» της απάντησε εκείνος. «Ξέρεις, το ντύσιμό σου, η αγάπη σου για το σαλιγκάρι, η φροντίδα σου για τη φύση, τα βραχιόλια...»

«Ναι, υπό αυτή την έννοια, τι να πω, ίσως μπορείς να με πεις χίπισσα. Αν τουλάχιστον πρέπει να πάρω θέση ως προς αυτό που δήλωσες πριν, το *make love not war*, ναι, νομίζω πως συμφωνώ μαζί σου», του απάντησε κοκκινίζοντας έντονα.

«Λοιπόν, Πάτυ, που είσαι χίπισσα κατά βάθος, θα έρθεις εκεί που μένω; Να γνωρίσεις και τους υπόλοιπους;» τη ρώτησε ξεπερνώντας το κοκκίνισμά της σαν να μην το πρόσεξε.

«Πού μένεις;» τον ρώτησε με περιέργεια.

«Στα Μάταλα!» της αποκρίθηκε με καμάρι.

«Πού;» τον κοίταξε απορημένη επαναλαμβάνοντας ένα όνομα που δεν είχε ξανακούσει ποτέ.

«Στα Μάταλα! Στην Κρήτη! On the beach! In the caves! Like Adam and Eve! Endless summer! The summer of love!*

» της εξήγησε κουνώντας τα χέρια του με ενθουσιασμό και χαμογελώντας πλατιά.

Το κορίτσι με το σαλιγκάρι, η Πάτυ πια, τον κοιτούσε με γουρλωμένα μάτια να υμνεί ένα μέρος της πατρίδας της που η ίδια δε γνώριζε καν την ύπαρξή του.

«Λοιπόν;» της ξαναείπε ανυπόμονα. «Θα έρθεις;» Έσκυψε και σαν να ήταν το πιο φυσιολογικό πράγμα του κόσμου, την πλησίασε και τη φίλησε στο στόμα παρατεταμένα, περνώντας της τη γεύση από την τσιχλόφουσκα που μασούσε. Η Υπατία ένιωσε την καρδιά της να χάνει έναν ολόκληρο χτύπο.

* Στην παραλία! Στις σπηλιές! Όπως ο Αδάμ και η Εύα! Ατέλειωτο καλοκαίρι! Το καλοκαίρι της αγάπης!

«Τι σόι έκπληξη είναι αυτή, μου λες; Έτσι τις ορίζεις εσύ τις εκπλήξεις;» της είπε ο πατέρας της, ο κύριος Στέφανος, σαν, αφού πέρασαν δύο μέρες που έμεινε μαζί τους στην Αθήνα, η Υπατία άρχισε να φτιάχνει το σακιδιό της, ενημερώνοντάς τους πως θα πήγαινε εκδρομή στην Κρήτη.

«Δε σας έκανα έκπληξη που ήρθα;» παραπονέθηκε εκείνη. «Όλο τον χειμώνα μάζευα χρήματα για να βγάλω αυτό το εισιτήριο. Η έκπληξη, μπαμπά, ήταν που ήρθα, όχι το πόσο θα καθίσω!» πήγε να τον αποστομώσει.

«Εγώ είμαι ο δικηγόρος, Υπατία, όχι εσύ να σου θυμίσω. Τα επιχειρήματα που χρησιμοποιείς είναι ισχνά και αποτελούν ειρωνείες της νέας γενιάς», την έκοψε απότομα ο κύριος Στέφανος, αν και το βλέμμα του εξακολουθούσε να είναι ζεστό και μελωμένο, όπως πάντα όταν κοιτούσε τη μοναχοκόρη του. Αυτές οι αδιόρατες ρυτίδες όμως που σχημάτισαν το γονικό χαμόγελο ήταν και το μεγαλύτερο επιχείρημα της Υπατίας, που είχε μάθει να τις αναγνωρίζει από μικρή και να τις χρησιμοποιεί υπέρ της ακόμα και στην πιο δύσκολη κατάσταση. Παρόλο που ήξερε πως τελευταία ο πατέρας της όλο και λιγότερο ενέκρινε τις παρέες της και πως το βλέμμα του είχε κάτι το διεισδυτικό και έμοιαζε να είχε καταλάβει ότι δεν ήταν απλώς μια έκπληξη το ότι ήρθε. Κάτι άλλο είχε συμβεί, όσο και αν η Υπατία το έκρυβε με κόπο και έδειχνε ανέμελη όπως πάντα. Με πολλή προσπάθεια...

«Έλα, βρε μπαμπάκα μου... εδώ με στείλατε δεκαοκτώ χρόνων μόνη μου στο Λονδίνο και έχω γυρίσει σχεδόν όλη την Αγγλία, αυτή η εκδρομή σε πείραξε;» τον πλησίασε και του απηύθυνε την ερώτηση με το χέρι της απλωμένο στο δικό του.

«Να κάνεις όσες εκδρομές θέλεις σε όποιο μέρος της Ελλάδας σου αρέσει, στα Μάταλα όμως, ναι, έχω σοβαρές

αντιρρήσεις. Τι δουλειά έχεις εσύ ανάμεσα στους χίπηδες, μου λες; Τι καινούργια καμώματα είναι αυτά; Δεν ξέρεις ότι έχουμε δικτατορία; Δε φοβάσαι;» ο κύριος Στέφανος εξέφρασε την ανησυχία του.

«Μπαμπά, αν κινδυνεύει κάποιος λιγότερο από όλους στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή είναι οι χίπηδες. Το ξέρεις καλύτερα από εμένα πως για τον δικτάτορα οι κοινωνίες των παιδιών των λουλουδιών είναι γκρίζα ζώνη. Δε θα χαλούσε ποτέ την εικόνα του στο εξωτερικό. Τους αφήνει να κάνουν ό,τι θέλουν αρκεί να είναι μαζεμένοι κάπου και όχι σκορπισμένοι εδώ και εκεί, ξεσηκώνοντας τους υπόλοιπους».

«Τα άρθρα που διαβάζεις, Υπατία, στο εξωτερικό ελάχιστα αποτυπώνουν την πραγματική κατάσταση εδώ», την έκοψε ο πατέρας της. «Άλλωστε δεν είναι η δικτατορία το κυριότερο. Αυτό που έχει σημασία είναι πως όλο αυτό που περιγράφεις είναι ενάντια στις αρχές μας. Είπαμε, είμαστε φιλελεύθεροι, αλλά όλα έχουν ένα όριο».

«Γλυκιά μου...» μπήκε στη μέση και η μητέρα της, η κυρία Σοφία, που γλίστρησε στο μεγάλο φωτεινό σαλόνι που έβλεπε όλο τον Υμηττό κρατώντας μια πιατέλα με δίπλες, την οποία ακούμπησε στο τραπεζάκι μπροστά στην τηλεόραση. «Έχει δίκιο ο πατέρας σου... τι θα πουν οι συγγενείς και οι φίλοι μας αν μάθουν πως εσύ, μια φέρελπισ γιατρός, έχεις πάει στα Μάταλα, το άντρο... πώς να το πω... το άντρο της ελευθεριότητας;»

«Έλα, ρε μαμά, και εσύ! Σαν να σκοπεύω να πάω στο άντρο της κολάσεως κάνετε! Ξεχνάτε μου φαίνεται πως εκεί που ζω στο Λονδίνο είναι η φωλιά των χίπηδων; Αν πραγματικά ήθελα να υιοθετήσω αυτόν τον τρόπο ζωής, τα Μάταλα θα περίμενα; Θα έβγαινα απλά έξω από την πόρτα μου στην Αγγλία και αυτό θα ήταν αρκετό. Και όσο για τους συγ-

γενείς που μου λες, ξέρεις πως προσωπικά ποτέ δε με ενδιέφερε η άποψή τους. Είναι τόσο απαρχαιωμένη όσο και οι δίπλες που έφτιαξες να τους κεράσεις το απόγευμα!» αντιμίλησε η Υπατία, που είχε αρχίσει και δυσφορούσε με τη συζήτηση. Είχε τόσα στο μυαλό της και τόση ανάγκη να φύγει που δεν τη χωρούσε ο τόπος. Με το ζόρι έκανε υπομονή να μη σταθεί στο σαλόνι και τους φωνάζει: «Δεν ξέρετε! Τίποτα δεν ξέρετε! Νομίζετε πως ζείτε στην κόλαση επειδή έχει δικτατορία στην Ελλάδα, αλλά δεν έχετε ιδέα για την κόλαση που ζω εγώ!»

«Στη θεία σου την Κατερίνα που θα έρθει το απόγευμα, σε παρακαλώ, μην αρχίσεις να λες για εκδρομές και Μάταλα και χίτηδες, σε παρακαλώ. Έχουν οι άνθρωποι να σε δουν τόσο καιρό, δε θέλω να τους σοκάρεις και μετά να λένε πράγματα αβάσιμα», παραιτήθηκε πρώτη η μητέρα της από τη συζήτησή τους και αφού έστρωσε το σεμεδάκι στο οποίο είχε αφήσει πάνω τις δίπλες ξαναβγήκε από το σαλόνι να φέρει τα υπόλοιπα.

Είκοσι δύο χρόνων η Υπατία, πρόσφατα Πάτυ, είχε μεγαλώσει από ατυχία τα πρώτα επτά χρόνια της ζωής της ως μοναχοκόρη μοσχοαναθρεμμένη. Τρεις αποβολές είχε η κυρία Σοφία πριν από την Υπατία και όχι νωρίς, στον τέταρτο μήνα και οι τρεις, έτσι όταν μπήκε στον πέμπτο μήνα εγκυμοσύνης στην Υπατία, το παιχνίδι είχε χαθεί για πάντα, ολοκληρωτικά και οι δύο γονείς της ήταν ήδη σκλάβοι της πριν ακόμα τη δουν. Μεγάλωσε μέσα στις αγκαλιές και στα φιλιά, τα οποία πολλαπλασιάζονταν όσο δεν ερχόταν άλλο παιδί, και με όλα τα καλά του Θεού, μιας και οι δύο γονείς της προέρχονταν από αστικές οικογένειες.

Μέχρι που ήρθε το επόμενο. Έκπληξη και αυτό, ο μικρός της αδελφός ο Παύλος, που τον αγάπησε πιο πολύ γιατί μοι-

ράστηκε η προσκόλληση των γονιών της σε εκείνη και σε αυτόν και ανέπνευσε ελεύθερα, παρά γιατί έκαναν παρέα πραγματική.

Ο πατέρας της, ο κύριος Στέφανος, ήταν ένας ηθικός δικηγόρος με γραφείο δικό του, που ενώ ποτέ δεν πήρε μια μεγάλη υπόθεση να τον εκτοξεύσει, παρ' όλα αυτά είχε πάντα αρκετή δουλειά ώστε να μπορεί να συντηρεί αξιοπρεπώς την οικογένειά του και να βάζει στην άκρη και για τα όνειρά τους. Η μητέρα της από την άλλη, η καστανή επίσης μοναχοκόρη Σοφία, πτυχιούχος της Νομικής και εκείνη, δεν ασχολήθηκε ποτέ με τη δικηγορία. Έμεινε πίσω να φροντίζει το σπίτι τους και να είναι σίγουρη πως στη μικρή Υπατία και στον μικρό Παύλο δε θα έλειπε καμία αγκαλιά και κανένα γέλιο. Μόνο ευτυχισμένα παιδικά χρόνια είχε να θυμάται η Υπατία. Μόνο. Έναν μικρό πυρήνα, αποτελούμενο από εκείνη, τον Παύλο και τους γονείς της και κάποιους θείους και θείες που συστηματικά έρχονταν επισκέψεις τα Σάββατα, τις Κυριακές και απαραίτητα στις γιορτές και τις αργίες. Και αν δεν ήταν η δικτατορία που ήρθε σαν μαύρο σύννεφο στις φιλελεύθερες πλάτες της οικογένειας να τη χλοιάσει λίγο και να προσθέσει ζάρες στο όμορφο μέτωπο του πατέρα της, η Υπατία θα νόμιζε πως είχε μεγαλώσει στον Παράδεισο.

Ούτε κατάλαβε πώς έφτασε δεκαοκτώ χρόνων, ίσως γιατί κανείς δεν μπορεί να μετρήσει τον χρόνο με τις αγκαλιές και τα φιλιά, πάντα φαίνεται να κυλάει γρήγορα όταν οι άνθρωποι αγαπιούνται πολύ. Και η οικογένεια της Υπατίας αγαπιόταν πολύ και δυνατά. Τόσο ώριμα και φιλελεύθερα όμως που όταν εκείνη τελείωσε το σχολείο και εξέφρασε την επιθυμία να πάει στην Αγγλία για σπουδές, όχι απλώς δε συνάντησε εμπόδιο από τους γονείς της, αντιθέτως, βρήκε πάνω στο κρεβάτι της ένα ολοκαίνουργιο σακίδιο για να μαζέψει

τα πράγματά της. Το να σπουδάσει στο εξωτερικό, να ανοίξουν οι ορίζοντές της ήταν ό,τι καλύτερο πίστευε ο κύριος Στέφανος. Και ταυτόχρονα ο μικρός της αδελφός είχε εξελιχθεί σε ένα τόσο ζωντανό παιδί, που απαιτούσε όλη την προσοχή και την ενέργειά τους και είχαν αρχίσει πια να κουράζονται μοιράζοντας την υπομονή τους ανάμεσα στην Υπατία που δε δημιουργούσε πρόβλημα αλλά ήθελε και εκείνη τη φροντίδα της και στον Παύλο, που καθημερινά δημιουργούσε καταστάσεις στις οποίες έπρεπε να είναι και οι δύο παρόντες και ετοιμοπόλεμοι.

Έτσι ο πατέρας της κράτησε τις αγκαλιές και τα φιλήματα για τις δύο φορές τον χρόνο που επέστρεφε η Υπατία να τους επισκεφθεί και της έδωσε την ευχή του μαζί με ένα γερό κομπόδεμα να μην της λείπει τίποτα. Επίσης, στην Υπατία οι γονείς της πραγμάτωσαν όλα τα νεανικά τους όνειρα. Τις σπουδές στο εξωτερικό, την ξέγνοιαστη φοιτητική ζωή, τους ορίζοντες που ανοίγονται στους νέους ανθρώπους και τις δυνατότητες που έχουν στα πόδια τους.

Όλα αυτά με όλη του την καρδιά τα έκανε. Και η μητέρα της το ίδιο. Μα... Μάταλα; Αυτό δεν ξεπερνούσε κατά πολύ τα όρια; Εκεί δε γίνονταν τα χίλια μύρια; Δεν τους έφτανε ο Παύλος με την εφηβεία του; Στα δεκαπέντε του και όλη την ώρα κατέληγαν στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων να ξεμπλέκουν τα κουβάρια του γιου τους, που δεν έλεγε να ηρεμήσει και να αφοσιωθεί στα μαθήματα. Από την άλλη, το αθώο βλέμμα της Υπατίας, μαζί με τον σοβαρό χαρακτήρα της, που ασυνείδητα δεν επέτρεπε σε κανέναν να μην την εμπιστευτεί, έπαιρνε μακριά όποια αμφιβολία είχε για την κόρη του.

Δεν είχε καταλάβει ούτε στιγμή ο κύριος Στέφανος, όπως και η κυρία Σοφία, πως η Υπατία, κάπου μέσα στα τέσσερα

χρόνια που σπούδαζε στην Αγγλία, κάποια στιγμή, χωρίς καν να το δει να έρχεται, χωρίς καν να είναι προετοιμασμένη ψυχολογικά, μιας που ήταν συνηθισμένη στις αγκαλιές και στα φιλιιά, είχε βρεθεί να βλέπει αυτό το καβούκι της το προστατευτικό να σπάει, και το ροζ παραμύθι στο οποίο μεγάλωσε να την εγκαταλείπει μια και καλή. Γιατί ναι. Παρόλο που δεν το είχε εκμυστηρευτεί ποτέ σε κανέναν και κυρίως στους γονείς της, η Υπατία τελικά είχε γίνει σαν το μικρό σαλιγκάρι που κουβαλούσε τώρα στη χούφτα της. Ένα μικρό, αθώο πλάσμα με σπασμένο καβούκι που έμπαζε από παντού και την εμπόδιζε να κάνει τις μεγάλες δρασκελιές που ονειρευόταν.

«Σε θέλω δικό μου. Δεν αντέχω πια να σε μοιράζομαι. Προτιμώ να μη σε έχω καθόλου αν δεν ανήκεις μόνο σε εμένα».

Ο τόνος ήταν απολογητικός, η φράση απλή και χιλιοειπωμένη. Όμως καμία δεν είχε τολμήσει να του το πει μέχρι εκείνη τη στιγμή. Αλλά του το είπε. Εκείνη. Το κορίτσι με το σαλιγκάρι.

Έφτασε στο αεροδρόμιο του Ελληνικού από το Λονδίνο στις 26 Μαρτίου του 1969. Έφτασε κρατώντας στη χούφτα της ένα μικρό, πληγωμένο σαλιγκάρι. Και από εκεί, πάντα με το μικρό σαλιγκάρι προστατευμένο στην κλειστή παλάμη της, πήγε στα Μάταλα. Εκεί όπου της είχαν υποσχεθεί ότι βρισκόταν ο παράδεισος της φύσης. Και των χίπηδων. Στα Μάταλα, τον παράδεισο της ελευθερίας. Και της Τζόνι Μίτσελ. Και του Χάρι. Προπαντός του Χάρι. Έμεινε μέχρι τον Μάιο του 1969, περιμένοντας, μαζί με τα παιδιά των λουλουδιών από όλο τον κόσμο, το καλοκαίρι της αγάπης. Μα αυτό δεν ήρθε ποτέ... Γιατί εκείνο τον Μάιο έγινε ό,τι έγινε.

Ένα μυθιστόρημα για ένα κορίτσι, που πίστευε πως η μεγαλύτερη ελευθερία της καρδιάς είναι να μπορεί να ανήκει, και για ένα αγόρι, που δεν μπορούσε να ερωτευτεί. Στην πιο ξέγνοιαστη παραλία του κόσμου, τα φημισμένα Μάταλα. Κάτω από τον μοναδικό ήλιο της Κρήτης, με τον αέρα της Αφρικής να φυσάει στο Λιβυκό Πέλαγος, διώχνοντας μακριά τις ιστορίες της τότε καθωσπρέπει κοινωνίας.



Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr



ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24386

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η